

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

végzése

Az ügy száma: Kfv.III.37.902/2024/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Bérces Nóra bíró, Dr. Kovács András bíró, Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: Hyross Ügyvédi Iroda (cím2, ügyintéző ügyvéd: dr. Hyross Virág ügyvéd)

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala (cím3)

Az alperes képviselője: kamarai jogtanácsos

A per tárgya: gyámhatósági ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél: a felperes 17. szám alatt

A felülvizsgálni kért határozat: a Fővárosi Törvényszék 2024. szeptember 30-án hozott 16.K.701.953/2024/16. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az elsőfokú gyámhatóság a 2018. január 25-én véglegessé vált határozatával kiskorú személy, míg a 2018. július 19-én véglegessé vált határozatával kiskorú személy² ideiglenes hatályú elhelyezését megszüntette, a gyermekeket nevelésbe vette, részükre gyermekvédelmi gyámot rendelt, és a gyermekek gondozási helyét a felperes mint nevelőszülő háztartásában jelölte ki.

[2] A kiskorú gyermekeket 2023. április 17-éig a felperes nevelte, akkor a gyermekvédelmi gyám őket a felperestől elvitte, majd 2023. április 18-án értesítette a gyámhatóságot, hogy a felperesnél történt súlyos veszélyeztettség miatt döntött a gyermekek elviteléről.

[3] Az elsőfokú gyámhatóság a 2023. április 24-én hozott határozatában a felperesi nevelőszülőnél elhelyezett kiskorú gyermekek gondozási helyét azonnali hatállyal megváltoztatta, és megállapította, hogy a kiskorú gyermekek új ideiglenes gondozási helye egy másik nevelőszülő háztartása. Továbbá határozatában a gyermekvédelmi gyámot ebbéli tisztségéből felmentette, emellett a kiskorú gyermekek részére egy másik gyermekvédelmi gyámot rendelt ki.

[4] A felperes az alperesi gyámhatósághoz 2023. december 11-én kérelmet terjesztett elő az eljárással érintett kiskorú gyermekek örökbefogadása iránt. Az alperes eljárása során megkereste a gyermekvédelmi gyámot, aki úgy nyilatkozott, hogy a kiskorú gyermekek örökbefogadását nem javasolja, ahhoz nem járul hozzá.

[5] Az alperes a 2024. március 18-án kelt BP/0506/00498/11/2024. számú végzésével a felperes kérelmére indult örökbefogadási eljárást megszüntette. Az indokolás szerint a felperes titkos örökbefogadása iránti kérelme tárgyában az örökbefogadási eljárás megindításának, annak lefolytatásának a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:120. § (1) bekezdésében, továbbá a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (XI. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 40. § (1) bekezdésében előírt jogszabályi feltétele – az örökbe fogadni szándékozó és a gyermekek törvényes képviselőjének egyező kérelme – hiányzik, ezért az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján az eljárás megszüntetésének van helye.

[6] A felperes eljárási- és anyagi jogi jogsérelmekre hivatkozással keresetet nyújtott be az alperes végzésével szemben.

A törvényszék ítélete

[7] A törvényszék egyesbíróként meghozott jogerős ítéletében a keresetet elutasította.

[8] Az indokolásban felhívta a Ptk. 4:120. § (1)-(5) bekezdéseit, a Gyer. 40. § (1) bekezdését, valamint az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontját és 62. § (1) bekezdését.

[9] Kifejtette, az örökbefogadás iránti eljárás megindulásához az örökbe fogadni szándékozó személy kérelme mellett szükséges a gyermek törvényes képviselőjének – jelen esetben a gyermekvédelmi gyámnak – a beleegyező kérelme (nyilatkozata) is. A kiskorú gyermekek törvényes képviselője írásban akként nyilatkozott, hogy a gyermekek felperes általi örökbefogadásához nem járul hozzá. A hatályos jogszabályi rendelkezések nem teszik lehetővé, hogy a gyámhivatal határozatával a gyermekek törvényes képviselőjének az örökbefogadáshoz szükséges beleegyező nyilatkozatát pótolja, így az alperes az örökbefogadás iránti eljárás érdemi lefolytatásába nem kezdetett bele, a rendelkezésre álló bizonyítékokat ezért nem mérlegelhette.

[10] A felperes azon hivatkozása kapcsán, amely szerint az alperes megszegte a tényállás tisztázási kötelezettségét azzal, hogy a 2021. márciusa és 2023. december 11-e között keletkezett iratokat nem vonta vizsgálata körébe, amikor az akkori gyermekvédelmi gyám hozzájárulását adta a gyermekek felperes általi örökbefogadásához, a bíróság kifejtette, hogy az alperesnek a döntése meghozatalakor az aktuális törvényes képviselő nyilatkozatát kellett figyelembe vennie. Így annak, hogy a korábbi törvényes képviselő miként nyilatkozott, nem volt relevanciája.

[11] Továbbá hiába írja elő a Ptk. a gyermek véleményének figyelembe vételi kötelezettségét, az alperes azokat nem vonhatta értékelési körébe, mert a Gyer. 40. § (1) bekezdésében megfogalmazott konjunktív feltétel nem teljesült.

[12] Az ügyben nincs jelentősége annak, hogy a Ceglédi Rendőrkapitányság egy, a felperest érintő büntetőeljárást megszüntette, mert az ezt tartalmazó határozat később született, mint a keresettel támadott végzés.

[13] Miután eljárásjogi akadály miatt a kérelem érdemben nem volt elbírálható, így a bíróság mellőzte a felperes bizonyítási indítványainak teljesítését. Hangsúlyozta, a per tárgyát kizárólag az alperes 2024. március 18-án kelt végzése jogszerűségének felülvizsgálata képezte, így a törvényszék nem vizsgálhatta, hogy a felperes által állított korábbi örökbefogadási eljárás megindult-e avagy nem.

A felülvizsgálati kérelem

[14] A jogerős ítélettel szemben jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése és az ügyben eljáró bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítása iránt, mert elsődlegesen a törvényszék nem volt szabályszerűen megalakítva, másodlagosan az elsőfokú eljárás lényeges szabályai nem orvosolható módon megszegésre kerültek, míg harmadlagosan az ítélet az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő. A felülvizsgálati kérelem befogadását a felperes a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára alapította, mert megítélése szerint az elsőfokú eljárás során az ügy érdemére kiható – eljárási és anyagi jogi – jogszabálysértés történt, amely az alapvető eljárási jogainak sérelmével járt.

[15] Előadta, hogy az alperes végzése – tartalma szerint – a Kp. 4. § (1) bekezdése szerinti érdemi közigazgatási tevékenységnek, a kérelmét elutasító döntésnek minősül, így azt határozati formában kellett volna meghoznia az alperesnek. Ezért a Kp. 45. § (2) bekezdésére alapítottan a törvényszéknek a döntést a tartalmának megfelelő eljárásrendben kellett volna elbírálnia, amely nem valósult meg. Akkor járt volna el helyesen a bíróság, ha végzést hozott volna arról, hogy az alperesi döntést érdemi határozatnak tekinteni, majd a jogvitát háromtagú tanácsban és az általános szabályok szerint bírálja el, figyelemmel a Kp. 8. § (1) bekezdésére. Ebben a körben az alperes hivatkozott a Kfv.VI.37.689/2023/9. számú kúriai döntésre.

[16] A felperes szerint a bíróság megsértette az elsőfokú eljárás lényeges szabályait. Tévesen állapította meg, hogy 2023. december 11-én új örökbefogadási kérelmet terjesztett elő, hiszen az iratban kifejezetten megjelölésre került, hogy 2021. márciusában már örökbefogadási eljárást kezdeményezett, amely azonban még nem került elbírálásra. A korábbi örökbefogadási kérelemben a kiskorú gyermekek akkori gyámja támogatta az örökbefogadást. Az elsőfokú bíróság tehát tévesen állapította meg, hogy a Gyer. 40. § (1) bekezdésében megfogalmazott konjunktív feltétel nem teljesült. Szintén tévesen jutott arra a következtetésre a törvényszék, hogy a kiskorú gyermek véleményét nem lehet figyelembe venni, ugyanis azt a Ptk. 4:120. § (2) bekezdése előírja.

[17] Az elsőfokú bíróság – törvényi előírás ellenére – figyelmen kívül hagyta a kiskorú gyermekek mindenek felett álló érdekét, amely a gyermekeknek a férjével történő örökbefogadásában határozható meg.

[18] A törvényszék eljárása során nem érvényesültek a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 7. §-ában, 8. § (1) bekezdésében és 9. § (1) bekezdés b), e) pontjában meghatározott gyermeki jogok. A bíróság a tényállást tévesen és hiányosan állapította meg annak ellenére, hogy a rendelkezésre álló iratok mást tartalmaznak. A bizonyítási indítványok az ítéletben foglaltakkal ellentétben relevanciával bírnak és szükséges lett volna a korábbi gyermekvédelmi gyám, a gyermekek és az ideiglenes gondozási helyszínül szolgáló otthon dolgozóinak a meghallgatása, valamint a gyermek örökbefogadása kapcsán 2021. márciusa és 2023. áprilisa között keletkezett iratok beszerzése. Téves az a törvényszéki következtetés, hogy a korábbi gyám örökbefogadást

támogató nyilatkozata helyett a gyermekek új gyámjának nyilatkozatát szükséges figyelembe venni.

[19] Az alperes határozata sérti a Ptk. 1:3. §-ában, valamint az Ákr. 2. § (2) bekezdés a) pontjában, 2. § (1) bekezdésében és 6. § (1) bekezdésében rögzített alapelveket.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] A felülvizsgálati kérelem befogadásának a feltételei az alábbiak szerint nem állnak fenn.

[21] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a kúriai határozatot, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér.

[22] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata,

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés

miatt indokolt.

[23] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelem befogadásával kapcsolatban a felperes által előadottakat, és a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását nem találta indokoltnak.

[24] A felülvizsgálati bíróság elsődlegesen hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson alapvető jogegységi

funkciót. Ebből az következik, hogy a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás még nem alapozza meg a felülvizsgálati kérelem befogadását.

[25] Az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés esetén a Kp. 117. § (4) bekezdése alapján a kérelmezőnek azt kell bemutatnia, hogy az eljárási szabályszegés a konkrét ügy érdemére kihatással volt, továbbá, hogy annak ténybeli alapja kétséget ébreszt a jogerős határozat helytállósága tekintetében oly mértékben, hogy az további érdemi vizsgálat nélkül nem megítélhető (Kfv.II.38.030/2021/2., Kfv.VII.45.269/2022/2., Kfv.I.35.472/2022/3.).

[26] A felperes befogadási kérelmében egyebek mellett az Ákr. egyes szabályainak megsértését jelölte meg az ügy érdemére kiható eljárási szabályszegésként, illetve alapvető eljárási jogának sérelmeként. Az Ákr. a közigazgatási eljárásban irányadó jogszabályi rendelkezéseket tartalmazza, azok a közigazgatási hatóságok eljárásra vonatkoznak, nem a közigazgatási perekre. Ezért az Ákr. rendelkezéseit a támadott jogerős ítéletet hozó törvényszék nem sérthette meg, márpedig a felülvizsgálati kérelem tárgya nem az alperesi hatóság eljárása és döntése, hanem a törvényszék ítélete.

[27] Az alperes a keresettel támadott végzésében az eljárást megszüntette, így a Kp. 8. § (1) bekezdés g) pont harmadik fordulatra tekintettel az ügyben elsőfokon egyesbírónak kellett eljárnia, ezért a törvényszék törvényes összetételben járt el és hozta meg döntését.

[28] A Gyvtv.-ben rögzített egyes, a felperes által hivatkozott alapelvek eljárásgátló akadály fennállása esetén nem értelmezhetők úgy, hogy az akadály ellenére a hatóság köteles az ügyben érdemben döntést hozni.

[29] A törvényszék ítélete [43] bekezdésében helytállóan rögzítette, hogy a közigazgatási per tárgyát kizárólag az alperes 2024. március 18-án hozott végzésének jogszerűségi felülvizsgálata képezte, így a bíróság nem vizsgálhatta, hogy a felperes által állított korábbi örökbefogadási eljárás megindult-e. Szintén helyesen állapította meg a bíróság ítélete [39] bekezdésében, hogy az alperesnek döntése meghozatalakor az aktuális gyermekvédelmi gyám (törvényes képviselő) nyilatkozatát kellett figyelembe vennie.

[30] A Kúria a fentekre figyelemmel a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdésének alkalmazásával megtagadta.

Az alkalmazott jogszabályok

[31] Kp. 117.§ (4) bekezdés, 118. § (1) és (2) bekezdés.

A döntés elvi tartalma

[32] *A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára hivatkozással a felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.*

Záró rész

[33] A végzés elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[34] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdésére alapítottan tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2025. január 22.

dr. Sperka Kálmán s. k.
k.

dr. Sugár Tamás s. k.

dr. Bérces Nóra s.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

dr. Kovács András s. k.

dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s. k.

bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő